

de Kernhexagrammen

(met de sterrenbeelden uit de dierenriem)

De onderste en de bovenste lijn van een hexagram staan 'buiten de tijd'.

Bij de onderste lijn is het proces nog niet begonnen, bij de bovenste lijn is de tijd voor het proces al voorbij, daar ben je vaak te laat.

Daarom kun je zeggen dat de vier middelste lijnen van een hexagram (de 2^e, 3^e, 4^e en 5^e lijn) het feitelijke proces aangeven waar het hexagram over gaat. Je kunt van deze vier overblijvende middelste lijnen opnieuw een hexagram maken.

De onderste drie van deze vier (2^e, 3^e en 4^e) vormen samen het onderste trigram; de bovenste drie lijnen (3^e, 4^e en 5^e) vormen het bovenste trigram van het nieuwe hexagram.

Zo wordt een **kernhexagram** samengesteld. Waarom 'kernhexagram'? - Je kunt zeggen dat de vier lijnen waarmee je dit hexagram hebt samengesteld de kern vormen van het thema of het proces van het oorspronkelijke hexagram: bij de 2^e lijn ligt het begin, daar de kiem begint te groeien, bij de 5^e lijn is hij op het hoogtepunt van zijn bloei, invloed, ontwikkeling, etc.

In de I-Tjing bestaan er 16 van deze kernhexagrammen.

Op deze 16 kernhexagrammen kun je dezelfde bewerking toepassen. Daaruit resulteren dan nog vier 'kernhexagrammen van kernhexagrammen'.

Dit zijn **1, 2, 63 en 64**. Deze vier worden de **kosmische hexagrammen** genoemd: de kern van de kernen, de binnenste en kleinste kring.

In onderscheid met de vier kosmische hexagrammen worden de overige twaalf kernhexagrammen **karmische hexagrammen** genoemd.

Bij deze karmische hexagrammen zijn, wonderlijk genoeg, relaties te vinden met de tekens van de dierenriem.

In het overzicht op blz. 3 staan de kosmische en karmische hexagrammen bij elkaar gerangschikt, samen met de sterrenbeelden.

Wat is nu de betekenis van een karmisch of kosmisch hexagram in het antwoord van de I-Tjing op je vraag?

Wanneer je op een vraag één van de twaalf **karmische hexagrammen** krijgt, dan kun je dat antwoord niet alleen toepassen op je vraag, maar ook op 'je psychologie', je karakter, je persoonlijkheid.

De strekking van het antwoord van de I-Tjing heeft niet dan alleen te maken met de vraag zelf en je omstandigheden maar ook op je persoonlijkheid, op hoe je bent, je kern zogezegd. Een karmisch hexagram heeft dus niet alleen te maken met de omstandigheden waarin je je op dit moment bevindt; het gaat óók om iets belangrijks in jezelf.

Een paar voorbeelden van de diepre laag die wordt meegegeven door een kernhexagram:

- Bij hex. 39 - Hindernis moet je niet alleen nu in het kader van je vraag 'een hindernis nemen', je zult ook in het algemeen meer ervaring mogen opdoen met het overwinnen van hindernissen.
- Bij hex. 27 - Voeding gaat het er niet alleen om, om oorzaak en gevolg helder onder ogen krijgen. Maar je zult ook in het algemeen moeten leren in te zien wat gevolgen zijn van jouw ingrijpen en optreden: reflectie.
- Bij hex. 38 - Tegenstelling moet je, los van je huidige situatie, ook eens onderzoeken hoe je gewoonlijk omgaat met wrijvingen met anderen. Misschien vermijd je iets wezenlijks over je identiteit onder ogen te zien.

Een **kosmisch hexagram** heeft te maken met een (nog) dieper niveau in jezelf. Het raakt a.h.w. aan je vegetatieve systeem; het heeft betrekking op dat deel van je organisme waar je nauwelijks invloed op hebt, omdat het autonoom functioneert: je kunt er nauwelijks invloed op uitoefenen. Wel kun je proberen (nog) meer acceptatie op te brengen voor de dingen die nu eenmaal zijn zoals ze zijn.

Het gaat dan dus over iets fundamenteels. In een kaartlegging is het vaak moeilijk te duiden; wat het dan precies betekent moet duidelijk worden uit de andere kaarten in de legging.

Wat 'zegt' nu een kernhexagram? - Ritsema & Karcher formuleren het als volgt:

Een kernhexagram geeft de verborgen mogelijkheden aan van je situatie. Het kan worden gelezen als een doel, als een waarschuwing of als een inspiratiebron, afhankelijk van je vraag.

Op de volgende bladzijde vind je een overzicht van de 16 kernhexagrammen. De karmische hexagrammen zijn ingedeeld in de groepjes van de 4 kosmische hexagrammen.

Met het werkveld wordt aangegeven wat de globale werking is van de hexagrammen; je kunt ook zeggen: dit is het onderliggende thema dat hier speelt.

Er zijn meer kernhexagrammen te maken.

Tot hier toe hebben we het gehad over het '**middelste kernhexagram**', omdat het samengesteld werd uit de 2^e, 3^e, 4^e en 5^e lijn, de vier middelste lijnen van het hexagram.

Op dezelfde manier zijn er kernhexagrammen samen te stellen uit de onderste vier lijnen en uit de bovenste vier.

Elk van de 64 hexagrammen heeft op deze manier drie 'kernen' bij zich die ook weer elk een betekenis aan het betreffende hexagram kunnen toevoegen.

Een voorbeeld.

Hexagram 35 - De Vooruitgang bestaat uit Aarde onder, en Vuur boven:

Het bijbehorende **middelste kernhexagram** is dus 39 - De Hindernis.
(Onderste trigram Berg bestaat uit de lijnen 2, 3 en 4 van hexagram 35, het bovenste trigram Water uit de lijnen 3, 4 en 5)

Het **onderste kernhexagram** van hexagram 35 is 23 - De Versplintering
(Onderste trigram Aarde opgebouwd uit de lijnen 1, 2 en 3 van hexagram 35; met boven trigram Berg, opgebouwd uit de lijnen 2, 3 en 4).

Het **bovenste kernhexagram** van hexagram 35 is 64 - Voor de Voleinding.
(Onderste trigram Water opgebouwd uit de lijnen 3, 4 en 5; met boven trigram Vuur, opgebouwd uit de lijnen 4, 5 en 6).

In aanvulling op het middelste kernhexagram waarmee dit hoofdstuk begon, hebben het onderste en het bovenste kernhexagram ook een aparte betekenis.

Het **onderste kernhexagram** geeft informatie over je 'karma in opbouw', dwz over de interactie met je wijdere omgeving.

Het **bovenste kernhexagram** geeft je informatie over 'het karma dat kan worden beheerst en verhoogd', dwz over wat je kunt leren, beheersen en versterken, in vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

Overzicht van de Kernhexagrammen (met de dierenriem)

Zie ook: Han Boering I Tjing vd 21^e eeuw – blz. 493 e.v.

<i>Fase, kleur, seizoen</i>	<i>Kosmische en Karmi- sche hexagrammen</i>	<i>Dieren- Riem en maand</i>	<i>Werkingsveld van de hexagrammen</i>	<i>Bijbehorende hexagrammen</i>
Ontstaan (blauw)	64 - Vóór de Voleinding		VERNIEUWING	39 53 37
LENTE	39 - De Hindernis	Ram 1	eigen grenzen	16 21 35 51
<i>Het inademen</i>	53 - Geleidelijke Ontwikk.	Stier 2	wereldwijsheid	12 17 25 45
	37 - Het Gezin, De Clan	Tweelingen 3	relaties met anderen	6 10 47 58
Groei (goud)	1 - Het Scheppende		CREATIVITEIT	44 28 43
ZOMER	44 - Het Tegemoetkomen	Kreeft 4	contacten, instincten, driften	13 31 33 49
<i>Vol energie</i>	28 - Het Overw. v/h Gr.	Leeuw 5	zelfstandigheid	30 55 56 62
	43 - De Doorbraak	Maagd 6	zuiverheid	14 32 34 50
Bloei (geel)	63 - Ná de Voleinding		ZEKERHEID, SETTELEN	38 54 40
HERFST	38 - De Tegenstelling	Weegschaal 7	individualis., individuatie	5 9 48 57
<i>Het uitademen</i>	54 - Het Huwende Meisje	Schorpioen 8	sociale aanpassing	11 18 26 46
	40 - De Bevrijding	Boogsch'r 9	zich bevrijden, vrijmaken	15 22 36 52
Verzinken (zilver)	2 - Het Ontvangende		ACCEPTATIE	24 27 23
WINTER	24 - De Terugkeer	Steenbok 10	hernieuwen	4 7 19 41
<i>Leeg, rust, stil</i>	27 - De Voeding	Waterman 11	onderkennen	29 59 60 61
	23 - De Versplintering	Vissen 12	loslaten	3 8 20 42

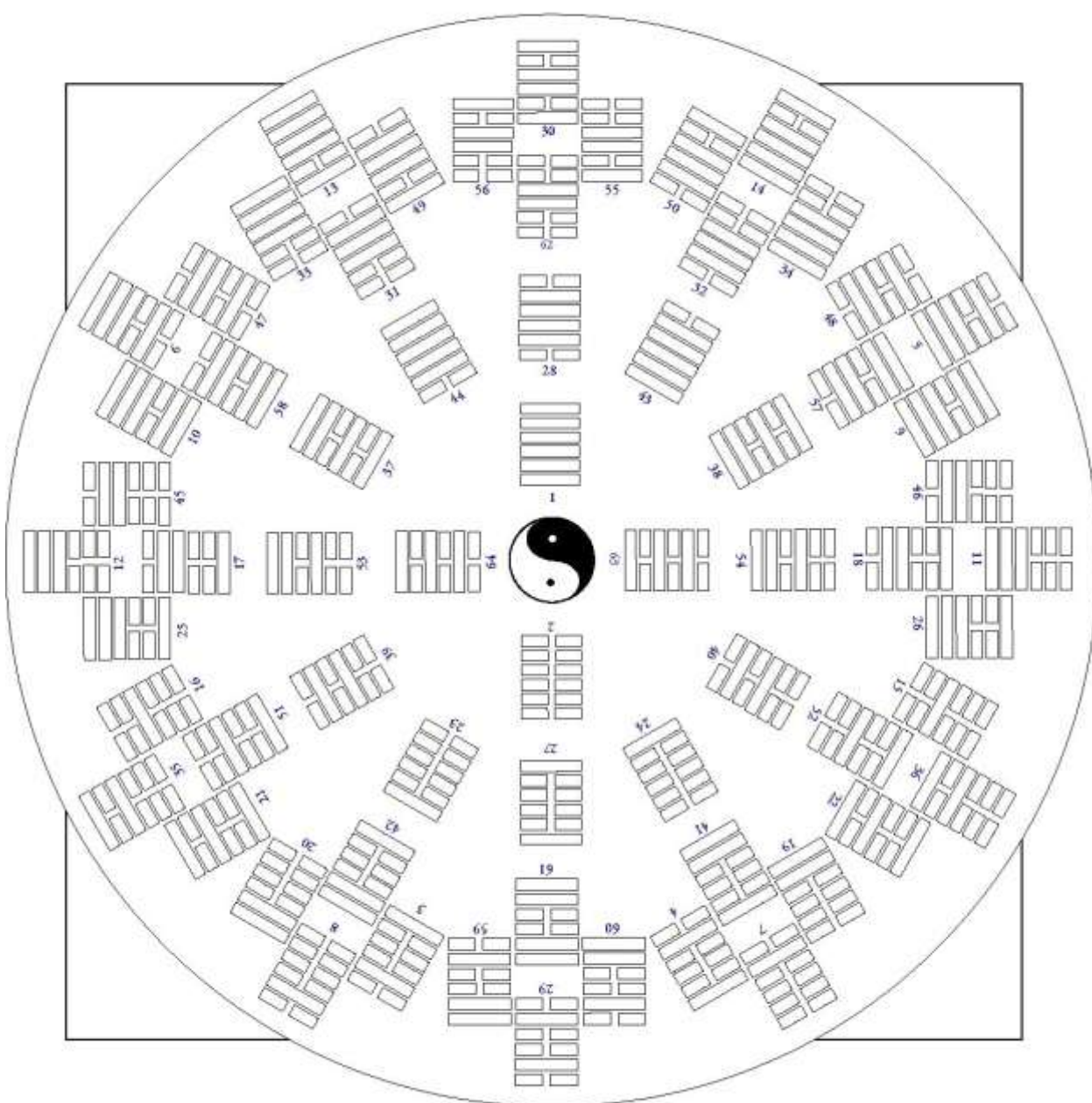
Han Boering noemt bij elk hexagram onder het kopje **Kernen** de drie bijbehorende kernhexagrammen. Bij het bovenste kernhexagram wordt bv. steeds een uitspraak gedaan over wat je hebt geleerd of verworven 'wanneer je de tijd van het hexagram goed hebt doorleefd'.

Voor hexagram 35 zie je bij het onderste kernhexagram, 23, dat je oude opvattingen hebt leren loslaten. Bij het bovenste kernhexagram, 64 zie je dat je meer beheersing hebt verworven over het maken van een nieuwe start.

Vaak voegen de kernhexagrammen iets toe aan de betekenis van het hexagram. Hier bij 35 zou je kunnen zeggen:

Het onderste kernhexagram, 23, zegt: laat oude opvattingen, werkwijzen of doeleinden los. Het middelste kernhexagram, 39, zegt: dat is meestal lastig en je kunt het ervaren als een hindernis. Hoe ga je eigenlijk in het algemeen om met hindernissen: laat je je er makkelijk door uit het veld slaan, of ga je doodeenvoudig aan de slag om ze uit de weg te ruimen? Het bovenste kernhexagram 64 zegt tenslotte: je gaat een nieuwe start maken, je weet nog niet waar dat op uit loopt, en je bent daarover iets aan het leren.

de tabel van de Karmische hexagrammen

© Han Boering 2002